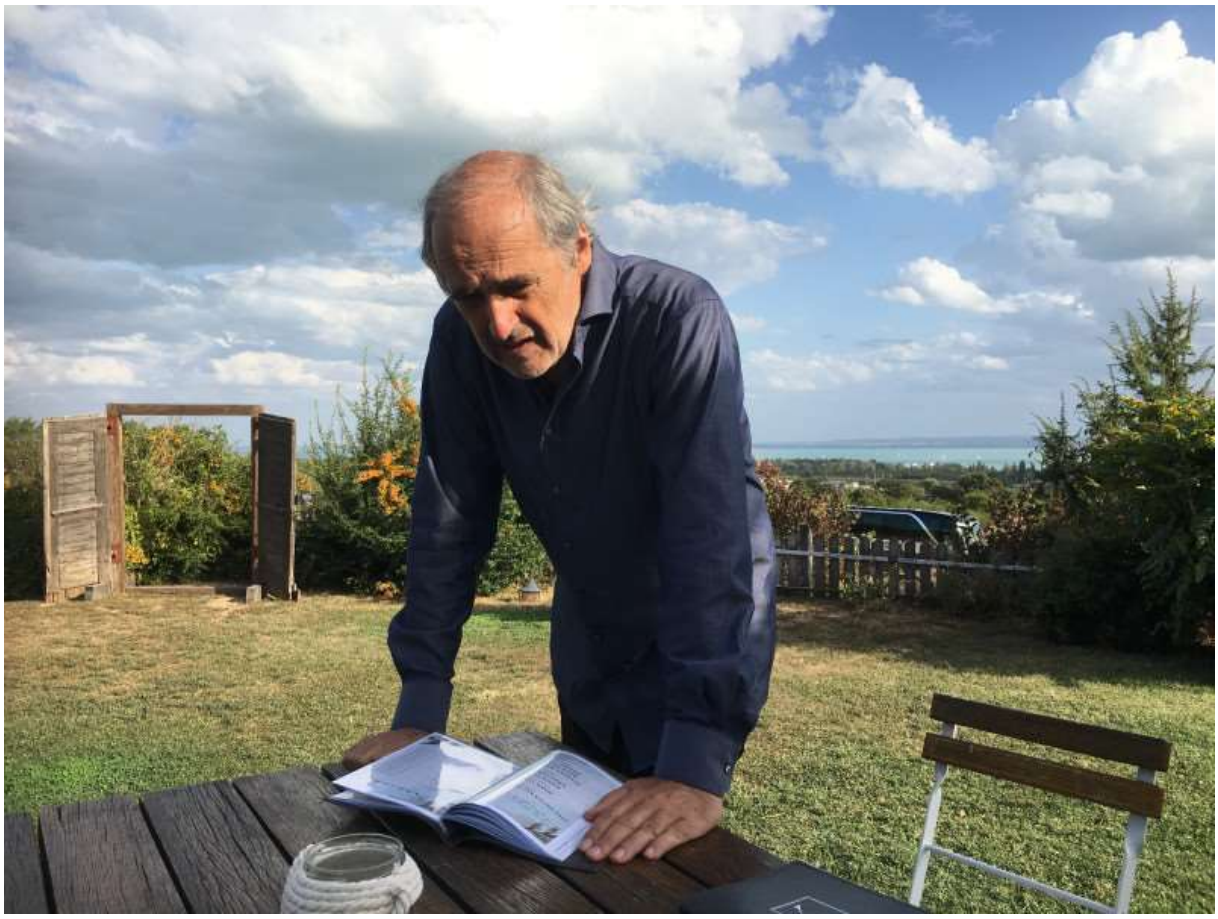
András István, Balatonfüred főépítésze

Példaadó Műemlékgondozási díjjal az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága olyan műemlék tulajdonosokat, vagy a műemlékek fenntartásában, gondozásában aktívan résztvevő szakembereket szokott elismerni, akik tevékenységükkel példát mutatnak a műemlékek megőrzésében, és a védett épületek értékeit, jelentőségét a társadalom szélesebb rétegei felé is hitelesen közvetítik.

Egy egész település arculatáért felelős főépítész munkáját eddig nem ismerték el ezzel a díjjal. András István 1994, tehát több, mint egy emberöltő óta Balatonfüred főépítésze. A főépítészek sok városban jelentős hatást gyakorolnak a város fejlődésére és ízlésük, műveltségük sokszor meghatározza egy-egy terület építészeti minőségét. András István nehezebb utat választott. Nem egyéni ambícióinak megvalósítását tartja szem előtt, hanem a város hagyományainak, értékeinek megőrzését vállalta, úgy, hogy az új fejlesztéseket, a település egész új építészeti világát a megvédendő városképpel harmóniában kell alakítani.

Balatonfüreden, a főépítész irányításával, a polgármester bizalmának és igényességének is köszönhetően évtizedek óta a műemlékvédelem, az értékvédelem követelményeivel összhangban, és a helyi lakosság folyamatos tájékoztatásával történik a település fejlesztése. Az önmagával soha meg nem elégedő, minden területen a legjobb megoldást kereső főépítész egyéniségének, szakmai elhivatottságának hatására a helyi társadalom, és az éppen aktuális politika is segítő társsá vált. A településfejlesztésben az értékszemlélet vált meghatározóvá. A főépítész a műemlékvédelmi szervezetek munkatársaival, a legtöbbször pályázatokon

kiválasztott építészekkel, a városképet az épületek mellett alapvetően meghatározó köztereket, zöldfelületeket igényesen megtervező tájépítészekkel együttműködve, közösen gondolkodva dolgozik a programalkotástól az egyes műemlékek helyreállításáig. Egyik legutóbbi példa éppen az Esterházy-kastély 18. század végi falkép töredékeinek sikeres megmentéséért folytatott kitartó küzdelem.

Ennek a főépítészi magatartásnak köszönhető, hogy még a magánvállalkozások is alkalmazkodni tudtak a helyi elvárásokhoz, a helyi érték által meghatározott építészeti követelményekhez. A fejlesztési feladatok során a főépítész olyan kiváló építészeket vont be a munkába, akik a történeti értékek feltárásával és ezek összefüggéseinek felismerésével új, és megújuló épületeikkel a történeti múlt rangjának megfelelő színvonalon tudtak igazodni a helyi értékekhez. Nem véletlen, hogy a mai településarculat meg tudta őrizni egyedi történeti világát.

Munkásságáért 2009-ben Hild-díjat, 2016-ban az Év Főépítésze díjat, 2025-ben Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést kapott. Ezekkel a díjakkal főleg városépítészeti településfejlesztő tevékenységét ismerték el.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága Példaadó Műemlékgondozási díjat adományoz András Istvánnak több mint három évtizedes példaértékű munkájáért, Balatonfüred történeti városképének, egyedi történeti értékeinek megőrzéséért.